

Inleefsessies met oordoppen,
wazige bril, rolstoel of spalken

Zorgverlener verandert tijdelijk in hulpvrager

“Gedurende de dag voelde ik mezelf steeds geïsoleerder. Ik was niet in staat om contact te leggen met medebewoners maar ook niet met zorgverleners. Op een gegeven moment werd me pijnlijk duidelijk dat ik liever alleen was op mijn kamer dan alleen in de groep. Toen begon ik te begrijpen hoe een bewoner van een zorginstelling zich kan voelen.”

Zomaar een ervaring van een zorgverlener die recent een zogeheten inleefsessie in het zorgethisch lab in Zwolle heeft ondergaan. Een zorgverlener die in de huid kruipt van de zorgvrager. Dat leidt tot nieuwe inzichten. Ria Blokzijl, werkzaam bij Landstede en projectleider van het zorgethisch lab van het Zorgtrainingscentrum Zwolle, weet daar alles van. “Ziekenhuispatiënten en bewoners van zorgcentra hebben vaak hulp nodig bij alledaagse dingen zoals het aankleden, het eten en het douchen. Zij voelen zich hierdoor enorm kwetsbaar en afhankelijk. Dat realiseren veel zorgverleners zich niet. Daarom organiseren we inleefsessies: intensieve ervaringsstages waarbij de zorgverlener de rol van zorgvrager aanneemt.”

Oordoppen

Iedereen die met zorgvragers te maken heeft, kan een inleefsessie doen; van studenten van zorg- en

welzijnsopleidingen (mbo/hbo) en zorgverleners tot bestuurders van zorginstellingen en docenten. Vooraf kiest elke deelnemer een rol. Blokzijl: “Het kan bijvoorbeeld een rolstoelafhankelijke dementerende zijn maar ook een slechtziende met Parkinson, of een doof en depressief iemand met afasie. Om de inleefsessie zo echt mogelijk te maken, gebruiken we hulpmiddelen zoals rolstoelen, rollators, oordoppen, een wazige bril of spalken om de mobiliteit te beperken.”

Persoonlijke aandacht

Het ervaren van afhankelijkheid en het niet inspelen op de behoeften van de zorgvrager, levert waardevolle ervaringen op. “Denk aan het verlies van autonomie en je klein en eenzaam voelen. Ook een beperkte leefruimte kan beklemmend zijn. Eén deelnemer gaf aan het onvermogen, het ongemak en de afnemende belangstelling te merken”, aldus de projectleider van het

zorgethisch lab. Blokzijl constateert dat het met de praktische, fysieke handelingen van zorgverleners vaak wel goed zit. “Het ontbreekt aan persoonlijke aandacht. Dankzij de inleefsessie krijgen zorgverleners nieuwe inzichten. Ze leren zich verplaatsen in een ander en te luisteren naar de cliënt. Studenten kunnen met elkaar bepalen wat ‘goede zorg verlenen’ is en deze houding in de praktijk brengen. Zo doorbreken we vastgeroeste protocollen en zorgen ervoor dat zorgverleners cliënten waardig benaderen en hen tot hun recht laten komen.”

Het Zorgtrainingscentrum

Het Zorgtrainingscentrum Zwolle wil de komende vier jaar 3.600 studenten, 1.700 professionals en mantelzorgers opleiden en bekwaam maken voor de toekomstige zorg. Het is een initiatief van diverse onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, zorgtechnologische bedrijven en overheden in de regio Zwolle. Veranderingen worden levensecht geoefend in drie labs: een zorgethisch lab rond de ethiek/omgang met de cliënt, een wijkzorglab en een zorgtechnisch lab voor technologische innovaties.